

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Gž-06-000118
Brčko, 05.03.2007. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Klaić Ilje kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Gligorević Ruže kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca-protivtuženog S.R. iz B., zastupanog po punomoćniku M.S., advokatskom pripravniku iz Kancelarije advokata M.Z. iz B., protiv tuženog-protivtužioca D.R. iz K., zastupanog po punomoćniku Z.B., advokatu iz B., radi utvrđivanja nosioca stanarskog prava, odlučujući o žalbama tuženog-protivtužioca, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-570/03-I od 03.02.2006. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 05.03.2007. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog-protivtužioca ODBIJA SE se kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-570/03-I od 03.02.2006. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-570/03-I od 03.02.2006. godine utvrđeno je da je tužilac-protivtuženi (u daljem tekstu tužilac) S.R. iz B. nosilac stanarskog prava na dvosobnom stanu koji se nalazi u B..., (ranije ulica ...), površine 68 m², a da je tuženi-protivtužilac (u daljem tekstu tuženi) D.R. iz T.-K. to dužan priznati i trpiti da tužilac na osnovu ove presude zaključi sa nadležnim stambenim organom ugovor o korišćenju predmetnog stana, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.337,50 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Stavom II izreke navedene presude odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtjev tuženog, kojim je tražio da se utvrdi da je tuženi D.R. iz B., nosilac stanarskog prava na stanu u B... (bivša ...), a da je tužilac S.R. to dužan priznati i trpiti da tuženi protivtužilac na osnovu ove presude zaključi sa nadležnim stambenim organom ugovor o korišćenju

predmetnog stana, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja. Odbijen je i zahtjev tuženog, kojim je tražio naknadu troškova postupka od tužioca.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da Apelacioni sud njegovu žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači i u cjelosti odbije tužbeni zahtjev tužioca, a usvoji protivtužbeni zahtjev tuženog ili da pobijanu presudu ukine i sam održi glavnu raspravu.

U odgovoru na žalbu tuženog, tužilac predlaže da se žalba tuženog odbije kao neosnovana i pobijana presuda potvrdi.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbama u smislu člana 292 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» broj 5/00, 1/01, 6/02 i 11/05 – u daljem tekstu ZPP BD BiH), ovaj sud je ocijenio da je žalba tuženog neosnovana, pa je odlučio kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga:

Odredbom člana 6. stav Zakona o stambenim odnosima («Službeni list SR BiH» broj 14/84 i 12/87) između ostalog je određeno da se korisnikom stana, u smislu tog zakona, smatraju nosilac stanarskog prava i članovi njegovog porodičnog domaćinstva, koji zajedno s njim trajno žive i stanuju, a da se članovima porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava smatraju i unučad bez roditelja.

Osnovnim načelima Ustava SFRJ (Odjeljak II) utvrđeno je da neprikosnovenu osnovu položaja i uloge čovjeka čini jednakost prava, dužnosti i odgovornosti, u skladu sa ustavnošću i zakonitošću, a odredbom člana 154. Ustava SFRJ – da su građani jednaki u pravima i dužnostima, bez obzira na društveni položaj i da su svi pred zakonom jednaki.

Odredbom člana 164. stav 1. Ustava SFRJ zagaranovano je građaninu da na stan u društvenoj svojini stiče stanarsko pravo kojim mu se obezbjeđuje da, pod uslovima određenim zakonom, trajno koristi stan u društvenoj svojini radi zadovoljavanja ličnih i porodičnih stambenih potreba.

Ustavom se, dakle, garantuje građaninu

Polazeći od iznesenog, odlukom Ustavnog suda SFR Jugoslavije od 29.07.1988. godine («Službeni list SFRJ» broj 61/88) utvrđeno je da je odredba člana 6. stav 2. Zakona o stambenim odnosima («Službeni list SR BiH» broj 14/84 i 12/87), u dijelu kojim je utvrđeno da svojstvo člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava imaju unučad bez roditelja, nesaglasna sa Ustavom SFRJ.

Tužilac je tužbom podnesenom ovom sudu dana 10.11.2003. godine, tražio da se utvrdi da je on nosilac stanarskog prava na dvosobnom stanu u ul. ..., u B. U tužbi navodi

da je pravni prednik parničnih stranaka otac tuženog, a djed tužioca R.R., bio nosilac stanarskog prava na stanu u B., ..., (ranije ...). R.R. je umro 1982. godine, a u predmetnom stanu ostala je živjeti njegova supruga J.R., majka tuženog, a baka tužioca. S njom zajedno je živio i tužilac S.R. sve do njene smrti do 13.11.1987. godine. U trenutku smrti J.R. tužilac je s njom živio u zajedničkom domaćinstvu i ekonomskoj zajednici. Tek poslije smrti J.R. 13.11.1987. godine u predmetni stan se uselio tuženi D.R. sa svojom porodicom i u istom je živio sve do izbijanja ratnih dejstava kada je sa porodicom otišao u K. u T., gdje i danas živi i radi, a u predmetnom stanu sada opet stanuje tužilac S.R. sa svojom porodicom. Tužilac predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev i troškove postupka traži.

Protivtužbeni zahtjev tužilac- protivtuženi S.R. je osporio u cjelosti, a koji je podnio tuženi- protivtužilac D.R. ovom sudu dana 05.09.2005. godine.

U odgovoru na tužbu tuženi-protivtužilac je osporio tužbeni zahtjev u cjelosti i u protivtužbi je naveo da je tuženi-protivtužilac D.R. faktički koristio i faktički bio nosilac stanarskog prava na spornom stanu, a tuženi-protivtuženi nikad nije koristio stan dok mu to nije dozvolio tuženi- protivtužilac od 2003. godine, te on ima pravni interes za podizanje protivtužbe. Predložio je da sud odbije tužbeni zahtjev i da usvoji protivtužbeni zahtjev. Troškove postupka je tražio.

Osnovni sud Brčko Distrikta BiH je presudom zbog izostanka broj P-570703-I od 15.06.2004. godine, usvojio tužbeni zahtjev tužioca-protivtuženog, a po zahtjevu za povrat u predašnje stanje punomoćnika tuženog-protivtužioca usvojio prijedlog za povrat u predašnje stanje i presudu zbog izostanka ovog suda broj P- 570703-I od 15.06.2004. godine, stavio van snage i nastavio parnični postupak.

U toku dokaznog postupka sud je proveo dokaze, izvršio uvid u: Ugovor o korišćenju stana zaključen između S. preduzeća B. i R.R. od 28.02.1967. godine, Presudu Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH br. P-503/03-I od 27.05.2004 godine, Zapisnik o primopredaji, uvođenju i ocjeni stanja stana Odjela ... br. 23-1152-2/99 od 31.05.2002. godine, Uvjerenje Odjela ... br. 10-206-70705 od 07.06.2005. godine, Obavijest o stanju u poslovnim knjigama Opštine B., Direkcije ... od 31.08.1992. godine na ime D.R., Zahtjev za vraćanje stana nosiocu stanarskoig prava na ime D.R. od 13.01.1999. godine, ugovor o korištenju stana zaključen između SIZa- stanovanja B. i G.R. od 20.08.1982. godine, saslušao svjedoke O.Đ., D.K., O.Đ.1, R.P., V.D. i saslušao tužioca-protivtuženog S.R. u svojstvu parnične stranke.

Cjeneći sve provedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u skladu sa čl. 8. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH, sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz presude Osnovnog suda Brčko Distrikt BiH broj P-503/03-I od 27.05.2004godine, proizilazi da je tužbeni zahtjev tužioca D.R. protiv-tuženog M.R. iz B., radi utvrđivanja nosioca stanarskog prava na dvosobnom stanu koji se nalazi u B...

(ranije...), površine 68 m², odbijen zbog nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženog M.R..

Iz ugovora o korištenju stana zaključenog između S. preduzeća B. i R.R. od 28.02.1967. godine, proizilazi da je PK tvornica ulja i špirita iz B., dodijelila stan na korištenje R.R. u ul. ... u prizemlju br. 25. a sastoji se od dvije sobe, kuhinje, ostave, hodnika i kupatila sa wc-om u površini od 68 m².

Iz zapisnika o primopredaji uvođenju i ocjeni stanja stana Vlade Brčko Distrikta Odjela ... br. 23-1152-2/99 od 31.05. 2002. godine proizilazi da je ovaj zapisnik sačinjen dana 31.02.2002. godine u ..., i da je privremeni korisnik S.S. iz B. iselio, a punomoćnik ušao u posjed stana. Kao vlasnik evidentiran je D.R..

Iz uvjerenja Vlade Brčko Distrikta Odjela ... br. 10-206-70705 od 07.06.2005. godine, proizilazi da je D.R. sin R. rođen ... godine, ima prijavljeno prebivalište u Brčko Distriktu BiH, ... od 27.06.1973.godine.

Iz obavijesti o stanju u poslovnim knjigama opštine B. Direkcije ... na ime D.R. ul. ..., proizilazi da na dan 31.12.1991. godine, postoji dug za neplaćenu stanarinu od 3.658 dinara.

Iz zahtjeva za vraćanje stana nosiocu stanarskog prava od 13.01.1999. godine, proizilazi da je D.R. podnio ovaj zahtjev za predmetni stan na adresi ... B. nosioca stanarskog prava R.R.

Iz ugovora o korišćenju stana zaključenog između SIZ-a stanovanja Brčko i G.R. od 20.08.1982. godine, da je PBS O. banka iz B. dodijelila stan na korištenje G.R. u B. ..., na II spratu, dvosoban stan u površini od 57 m².

Iz iskaza tužioca protivtuženog S.R. proizilazi da je sa svojom bakom J.R. živio od kako pamti za sebe i da su bili u jednom domaćinstvu, gdje je boravio neprekidno, jer su njegovi roditelji M.R. i G. bili zaposleni i živjeli u zajedničkom domaćinstvu sa drugom babom i djedom. Njegovi roditelji su tek počinjali, podigli kredite i bili slabo situirani, tako da ga je uglavnom baka izdržavala, a on joj je pomagao u domaćinstvu, tako što je odlazio do prodavnice, nosio smeće i vodu i slične poslove obavljao prema svom uzrastu. U predmetnom stanu je bio sve do smrti svoje bake J.R. 1987. godine, kada je imao oko 12 – 13 godina. Potom je otišao u stan svojih roditelja, koji su u međuvremenu dobili svoj stan. Nakon bakine smrti J.R., stric tuženi-protivtužilac D.R. se preselio u taj stan sa strinom B. Dok je baka bila živa i dok su se zabavljali D.R. i B. nisu bili u nekim odnosima sa pokojnom bakom. D. je dolazio jednom mjesečno da vidi baku, a strina nikada. D.R. je sa svjom porodicom od 1987. godine, živio u predmetnom stanu sve do početka rata 1992. godine, kad je napustio B. Nakon stričevog odlaska obilazio je stan, kao i njegov otac M. i pokojni djeda po majci. Poznato mu je da je S.S. ušao u predmetni stan na osnovu odluke nadležnog organa 1995. – 1996. godine i bio do 2002. godine. Zahtjev za povrat stana je podnio advokat Z.B. iz B. Sada je trenutno on u stanu

od 2002. godine, sa suprugom i sinom. Pokušao je sa stricem da se dogovori, ali se nisu mogli dogovoriti.

Iz iskaza svjedoka O.Đ. proizilazi da je komšija parnični stranaka, da su R. živjeli 40. godina u stanu ispred njega, da je najprije umro R.R., a J.R. je ostala sama u kući. Poznato mu je da je tužilac-protivtuženi S.R. bio zajedno u stanu da ga je viđao sa bakom, da je išao u školu, a čuo je da njegovi roditelji stanuju na drugom mjestu, najprije su stanovali kod punice, a kasnije su dobili stan u soliteru. D. nije bio u stanu dok je S. živio kod bake do svoje 12 godine.

Iz iskaza svjedoka D.K. proizilazi da je komšinica, M.R. i G. od kada su se oni doselili 1982. godine u soliter gdje ona stanuje. D.R. se oženio i u to vrijeme nije bio sa majkom, uvijek je živio kao podstanar. Najprije je umro R., a J. je umrla 1987. godine. Poznato joj je da je B. supruga D.R. radila u K. preduzeću zajedno sa njom. U to vrijeme je bila trudna i ona je nakon poroda išla kolektivno na babine i oni su živjeli tada kao podstanari. Negdje krajem 1987. godine kada je J. umrla oni su preselili u taj stan. Sa J. je živjela i njena majka D.1 koje su čuvale S. koji je išao u školu. J. je prvo umrla, a iza nje je ostala baba D.1 koju je D. uputio njenom bratu, a potom u starački dom. U taj stan je Vlada uselila izbjeglice pa se nakon njihovog iselenja uselio S. S. je bio kod bake do svoje 12 godine kada je baka umrla.

Iz iskaza svjedoka O.Đ.1 proizilazi da on ima kuću u S.V., gdje je D. došao da stanuje kao postanar 1981. godine, kod N.S., gdje mu se rodila kćerka, tu je bio 2, 3 ili 4 godine, pa se odselio, negdje 1985. godine, valjda kod M.D. kao podstanar. D. roditelji su stanovali iza njega.

Iz iskaza svjedoka R.P. proizilazi da je u dva navrata dolazio u stan R., jednom dok je bila živa pok. J. i tada u stanu nije vidio ni D. ni S. i drugi put 1990. godine ili 1991. godine kada je u stanu bio D., što je bilo posle smrti pok. J. D. je napustio taj stan na početku rata.

Iz iskaza svjedoka Damjanović Vlade proizilazi da je on komšija Rubića, kuća do kuće i poznato mu je da su tu najprije živjeli pok. Rado i pok. Jovanka sa svojom djecom Mladenom i Draganom. Najprije se oženio Mladen i izašao iz kuće i sada živi u soliteru, a zatim se oženio Dragan i izašao je iz kuće i živio kao podstanar. Saša je kao dječak živio u tom stanu išao u školu, spavao i igrao se sa njegovim sinom i bio u stanu sve do smrti pok. Jovanke. Zatim se u taj stan uselio Dragan sa porodicom i bio sve do rata kada je najprije otišao u Srbiju, a zatim u Kanadu. Neko vrijeme su u stanu bile izbjeglice, a zatim se uselio Saša i danas živi u tom stanu.

Cijeneći sve provedene dokaze tokom postupka sud je utvrdio da je nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu R.R., što proizilazi iz ugovora o korišćenju stana zaključenog dana 28.02.1967. godine, između S. preduzeća B. i R.R.. Odredbom čl. 19 st. 2 Zakona o stambenim odnosima propisano je da ako je ugovor o korišćenju stana zaključio jedan od bračnih drugova koji živi u zajedničkom domaćinstvu, nosiocem

stanarskog prava smatra se i drugi bračni drug, pa je u skladu sa ovom zakonskom odredbom nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu i J.R.

Iz iskaza saslušanih svjedoka i tužioca–protivtuženog kojima je sud poklonio vjeru, utvrđeno je da je tužilac-protivtuženi u predmetnom stanu živio u zajedničkom domaćinstvu i ekonomskoj zajednici sa svojom bakom J.R. do svoje 12. godine, kada je J.R. umrla 1987. godine. Bio je sa bakom, budući da su njegovi roditelji bili zaposleni i da su živjeli u drugom domaćinstvu, kod roditelja tužiočeve majke G.R., a potom u svom stanu kojeg je dobila tužiočeva majka G.R. od PBS O. banka B. iz B.

Odredbom člana 6 Zakon o stambenim odnosima ("Sl. list SR BiH br. 14/84"), propisno je da se korisnikom stana popred nosioca stanarskog prava smatra i član porodičnog domaćinstva koji zajedno s njim trajno živi i stanuje, kao i lica koja su prestala da budu članovi tog domaćinstva, a ostala su u istom stanu. Članom porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava se smatraju i lica koja je nosilac stanarskog prava dužan po zakonu da izdržava ili su ta lica dužna po zakonu da izdržavaju nosioca stanarskog prava, a koja zajedno s njim trajno žive i stanuju. U toku postupka je utvrđeno da je tužilac-protivtuženi unuk umrle J.R. i umrlog R.R. nosilaca stanarskog prava. Odredbom člana 237 Porodičnog zakona propisana je da postoji obaveza izdržavanja između ostalih krvnih srodnika u pravnoj liniji. Krvni srodnici u pravnoj liniji su djed, baba i unuk, te su u obavezi u smislu navedene odredbe da se međusobno izdržavaju, radi čega se smatra članom porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava, unuk S.R. koji je živio i stanovao u zajedničkom domaćinstvu nosioca stanarskog prava pok. J.R.

Iz navedenog slijedi da je sud primjenom člana 6 Zakona o stambenim odnosima odlučio kao u izreci presude, jer je tužilac unuk odnosno lice koje je dužno po navedenoj odredbi Porodičnog zakona izdržavati nosioca stanarskog prava svoju baku, a i ona njega, a sa kojom je trajno živio i stanovao sve do njene smrti kada je prešao da živi sa svojim roditeljima budući da je tada imao 12 godina.

Sud je odbio protivtužbeni zahtjev tuženog–protivtužioca, jer je u toku postupka utvrdio da je tuženi-protivtužilac D.R. odmah kada se oženio napustio predmetni stan i otišao da živi kao podstanar, još dok je pok. J.R. bila živa, dok je tužilac-protivtuženi S.R. u tom periodu i dalje ostao u stanu sa bakom i živio sve do bakine smrti do 1987. godine. Nakon bakine smrti, a po izlasku S.R. iz stana tuženi-protivtužilac se uselio u predmetni stan, jer je živio kao postanar, a predmetni stan je smatrao svojim nasljeđem i boravio je u njemu sve do 1992. godine, kada je otišao u K. Prijava prebivališta tuženog-protivtužioca D.R. na adresi predmetnog stana koja datira od 27.06.1973. godine, je u suprotnosti sa ostalim provedenim dokazima u ovom postupku i pokazuje da tuženi-protivtužilac nije promjene svoje adrese stanovanja prijavljivao nadležnom organu.

Sud je odbio protivtužbeni zahtjev tuženog-protivtužioca budući da se stanarsko pravo ne nasljeđuje, već je uređeno Zakonom o stambenim odnosima, gdje je jasno definisano da samo članovi porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava mogu ostvariti prava da budu nosioci stanarskog prava, kao što je u ovom slučaju tužilac-protivtuženi S.R., a shodno odredbi člana 6 Zakona o stambenim odnosima.

Kako je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu, to je žalbu tuženog kao neosnovanu valjalo odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, a na osnovu člana 295 Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH («Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» broj 5/00, 1/01, 6/02 i 11/05).

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić